

THE NON-FORMAL CAREER COUNSELING GUIDE

CUPRINS:

Introducere

I. Autocunoaștere

1. Cine sunt eu? (EUL PUZZLE)
2. Chestionarul de evaluare a intereselor profesionale (adaptat după Holland)
3. Inventarul valorilor personale
4. Personalitatea în adjective
5. Genograma carierelor în familia mea
6. Activități de voluntariat

II. Alegerea carierei

7. Factori care pot influența alegerea carierei
8. Meseriile de azi versus meseriile de mâine
9. Abilitățile cheie necesare meseriilor viitorului
10. Nevoile și tendințele pieței muncii în viitor
11. Joburile verzi ale viitorului
12. Cum iau o decizie?
13. Unde sunt acum?

III. Profilul meu de carieră

Anexă

Introducere

Acest ghid de educație nonformală pentru consilierea și orientarea în carieră este conceput pentru a sprijini elevii cu vârsta de 13-15 ani în descoperirea potențialului lor unic și în luarea unor decizii informate privind viitorul lor educațional și profesional. Obiectivul general al ghidului este de a oferi instrumente practice și activități interactive care să faciliteze autocunoașterea, clarificarea intereselor și valorilor personale, explorarea oportunităților profesionale și dezvoltarea unor abilități necesare pentru succesul într-o piață a muncii în continuă schimbare.

Fiecare activitate este gândită pentru a putea fi realizată atât individual de către elevi, cât și în grup, sub îndrumarea unui facilitator.

Ghidul este structurat în jurul unor exerciții și activități care răspund unor întrebări esențiale legate de carieră și dezvoltarea personală. Elevii vor parcurge pași importanți pentru a-și înțelege mai bine identitatea, incluzând:

Cine sunt eu? – Un puzzle al propriei personalități, care implică identificarea punctelor tari, a punctelor slabe și a pasiunilor.

Descoperirea intereselor și valorilor personale – Exerciții precum chestionarul de evaluare a intereselor profesionale sau inventarul valorilor personale îi vor ajuta pe elevi să-și definească motivațiile și preferințele fundamentale.

Influențele externe și interne – Activități precum analiza genogramei carierelor din familie sau evaluarea factorilor care influențează deciziile de carieră vor oferi o perspectivă asupra modului în care mediul familial și societal modelează alegerile profesionale.

Proiectarea viitorului – Prin exerciții precum „Unde sunt acum și unde voi fi peste 3 ani?” sau analiza meseriilor de azi și a celor de mâine, elevii vor învăța să-și seteze obiective realiste și să anticipeze schimbările din piața muncii.

Dezvoltarea competențelor pentru viitor – Identificarea abilităților necesare meseriilor viitorului și explorarea joburilor verzi vor încuraja elevii să se pregătească pentru cariere sustenabile și adaptabile.

Luarea deciziilor informate – Printr-un proces structurat de luare a deciziilor și crearea unui profil personalizat de carieră, elevii vor fi echipați să-și construiască un plan concret pentru atingerea obiectivelor.

Prin activități interactive și auto-reflecție, ghidul îi invită pe elevi să exploreze posibilitățile infinite ale viitorului lor și să-și construiască o carieră în acord cu valorile, interesele și abilitățile lor. Acesta nu oferă doar răspunsuri, ci și întrebările potrivite pentru a descoperi cea mai bună versiune a propriei lor călătorii profesionale.

CINE SUNT EU? (EUL PUZZLE)

Obiectiv: Identificarea punctelor tari, a punctelor slabe și a pasiunilor personale, pentru a obține o imagine clară asupra propriului potențial și asupra modului în care ceilalți percep personalitatea mea.

Sarcină de lucru: Completează următorul puzzle.

Durata exercițiului: 10 minute

CINE SUNT EU?

PUNCTELE MELE TARI	CE POT FACE	CE ÎMI PLACE SĂ FAC
PUNCTELE MELE SLABE	CUM MĂ VĂD CEILALȚI	

CHESTIONARUL DE EVALUARE A INTERESELOR PROFESIONALE

(ADAPTAT DUPĂ HOLLAND)

Obiectiv: Descoperirea tipului de personalitate vocațională și a ariei profesionale compatibile, pentru a facilita luarea unei decizii informate privind traseul educațional și profesional.

Sarcină de lucru: În chestionarul care urmează sunt date mai multe activități. În funcție de măsura în care ți-ar plăcea să realizezi activitățile descrise, marchează cu un „X” în căsuța corespunzătoare alegerii tale. Nu trebuie să iei în considerare competențele sau pregătirea necesară pentru aceste activități, ci numai ceea ce simți față de ele. Lucrează repede. Primele reacții constituie cele mai bune răspunsuri.

Se compară punctajele finale obținute pe domenii și se face o ierarhie a celor 3 domenii preferate.

Durata exercițiului: 30 de minute

Realistic	Deloc (0)	Puțin (1)	Mediu (2)	Mult (3)	Foarte mult (4)
1. A conduce utilaje agricole.					
2. A desfășura activități în construcții.					
3. A repara ceasuri sau bijuterii.					
4. A conduce mijloace de transport în comun.					
5. A lucra ca paznic sau supraveghetor de muzeu.					
6. A presta activități de mecanic într-un service-auto					
7. A repara instalațiile electrice dintr-o clădire.					
8. A repara telefoane mobile.					
9. A crea sau a asambla mobilier.					
10. A repara diverse obiecte din gospodărie.					
SCOR TOTAL:					
Convențional	Deloc (0)	Puțin (1)	Mediu (2)	Mult (3)	Foarte mult (4)
1. A lucra într-o agenție de turism pentru a realiza rezervări de zboruri și hoteluri.					
2. A desfășura activități la recepția unui hotel.					
3. A gestiona evidența contabilă a unei firme.					

4. A te ocupa de problemele administrative ale unei societăți.					
5. A introduce date în sisteme informatice.					
6. A crea un buget de cheltuieli pentru o companie.					
7. A monitoriza inventarul mărfurilor într-un depozit.					
8. A înregistra datele financiare ale unei companii.					
9. A urma un curs de programare.					
10. A verifica date bancare pentru a identifica eventuale erori.					
SCOR TOTAL:					
Social	Deloc (0)	Puțin (1)	Mediu (2)	Mult (3)	Foarte mult (4)
1. A sprijini persoane cu dizabilități în pregătirea pentru o meserie.					
2. A oferi instruire și educație copiilor.					
3. A cerceta și propune soluții pentru îmbunătățirea vieții persoanelor aflate în nevoie.					
4. A oferi îngrijire persoanelor bolnave .					
5. A ajuta foști deținuți să-și găsească locuri de muncă.					
6. A ghida oameni în alegerea unei cariere potrivite.					
7. A coordona activitățile altor persoane.					
8. A lucra în calitate de consilier familial, oferind support emotional și psihologic.					
9. A studia psihologia și procesele legate de comportamentul uman.					
10. A organiza discuții de grup pentru copii cu tulburări mintale.					
SCOR TOTAL:					
Investigativ	Deloc (0)	Puțin (1)	Mediu (2)	Mult (3)	Foarte mult (4)
1. A citi materiale precum cărți și reviste științifice.					

2. A desfășura cercetări într-un laborator de fizică.					
3. A realiza studii despre corpurile cerești precum Soarele, Luna, planetele și stelele.					
4. A dezvolta modele matematice pentru soluționarea problemelor tehnice și științifice.					
5. A analiza efectele poluării aerului asupra mediului.					
6. A crea un echipament tehnic sau științific inovator.					
7. A căuta soluții pentru tratarea bolilor grave.					
8. A coordona cercetări asupra controlului bolilor care afectează plantele.					
9. A sprijini cercetătorii în realizarea experimentelor de laborator.					
10. A studia biologia speciilor marine.					
SCOR TOTAL:					
Întreprinzător	Deloc (0)	Puțin (1)	Mediu (2)	Mult (3)	Foarte mult (4)
1. A coordona un departament administrativ.					
2. A gestiona vânzările unei firme.					
3. A dezvolta planuri pentru lansarea unei afaceri.					
4. A obține profit din activități comerciale sau investiții la bursă.					
5. A administra și organiza activitatea unei bănci.					
6. A oferi consultanță juridică unei companii.					
7. A organiza și conduce echipe.					
8. A recruta personal pentru companii mari.					
9. A călători pentru promovarea și vânzarea produselor unei firme.					
10. A planifica și coordona proiecte de afaceri.					
SCOR TOTAL:					
Artistic	Deloc (0)	Puțin (1)	Mediu (2)	Mult (3)	Foarte mult (4)
1. A interpreta un rol pe scenă.					

2. A crea desene animate.					
3. A scrie un roman.					
4. A studia muzica sau arta.					
5. A scrie piese de teatru.					
6. A compune sau a aranja piese muzicale.					
7. A picta portrete sau peisaje.					
8. A concepe decoruri pentru spectacole teatrale.					
9. A crea coloane sonore pentru filme.					
10. A evalua cărți în calitate de critic literar.					
SCOR TOTAL:					

Notați în ordine descrescătoare primele 3 scoruri ale domeniilor:

1.....

2.....

3.....

* In Anexă găsiți descrierea domeniilor: caracteristici ale tipului de personalitate vocațională și ale mediului de lucru, posibilități de carieră.

INVENTARUL VALORILOR PERSONALE

Obiectiv: Să clarifici valorile de bază care îți influențează deciziile personale și profesionale, pentru a-ți construi o carieră aliniată cu principiile tale.

Sarcină: Lista de mai jos conține o serie de valori. Care valori contează cel mai mult pentru tine? Alege cele 5 valori cele mai importante și scrie-le mai jos în ordinea importanței pentru tine.

Durata exercițiului: 10 minute

- ➡ **Independență** – vrei să ai propria ta afacere, să fii propriul tău șef/șefa
- ➡ **Stabilitate financiară** – vrei să ai suficienți bani ca să nu îți faci griji pentru viitor

- ➡ **Familie** – relația cu membrii familiei este o prioritate pentru tine
- ➡ **Prietenie** – vrei prieteni de încredere și să fii, la rândul tău, un prieten loial
- ➡ **Organizare** – preferi ca tot ce este în jurul tău să fie bine organizat
- ➡ **Aventură/Căutarea senzațiilor tari** – ești mereu în căutare de experiențe noi și interesante
- ➡ **Mediu de viață** – este foarte important pentru tine; știi deja unde vrei să locuiești

- ➡ **Creativitate** – vrei să poți experimenta cu toate ideile tale
- ➡ **Dezvoltare personală** – cauți creșterea continuă a potențialului tău
- ➡ **A-i ajuta pe alții** – ești generos/generoasă și atent(ă) la nevoile celor din jur
- ➡ **Spiritualitate** – fie că este vorba de conectarea cu natura sau de activități religioase
- ➡ **Educație** – apreciezi învățarea și dezvoltarea de noi abilități
- ➡ **Statut social** – urmărești putere și autoritate

1.....

2.....

3.....

4.....

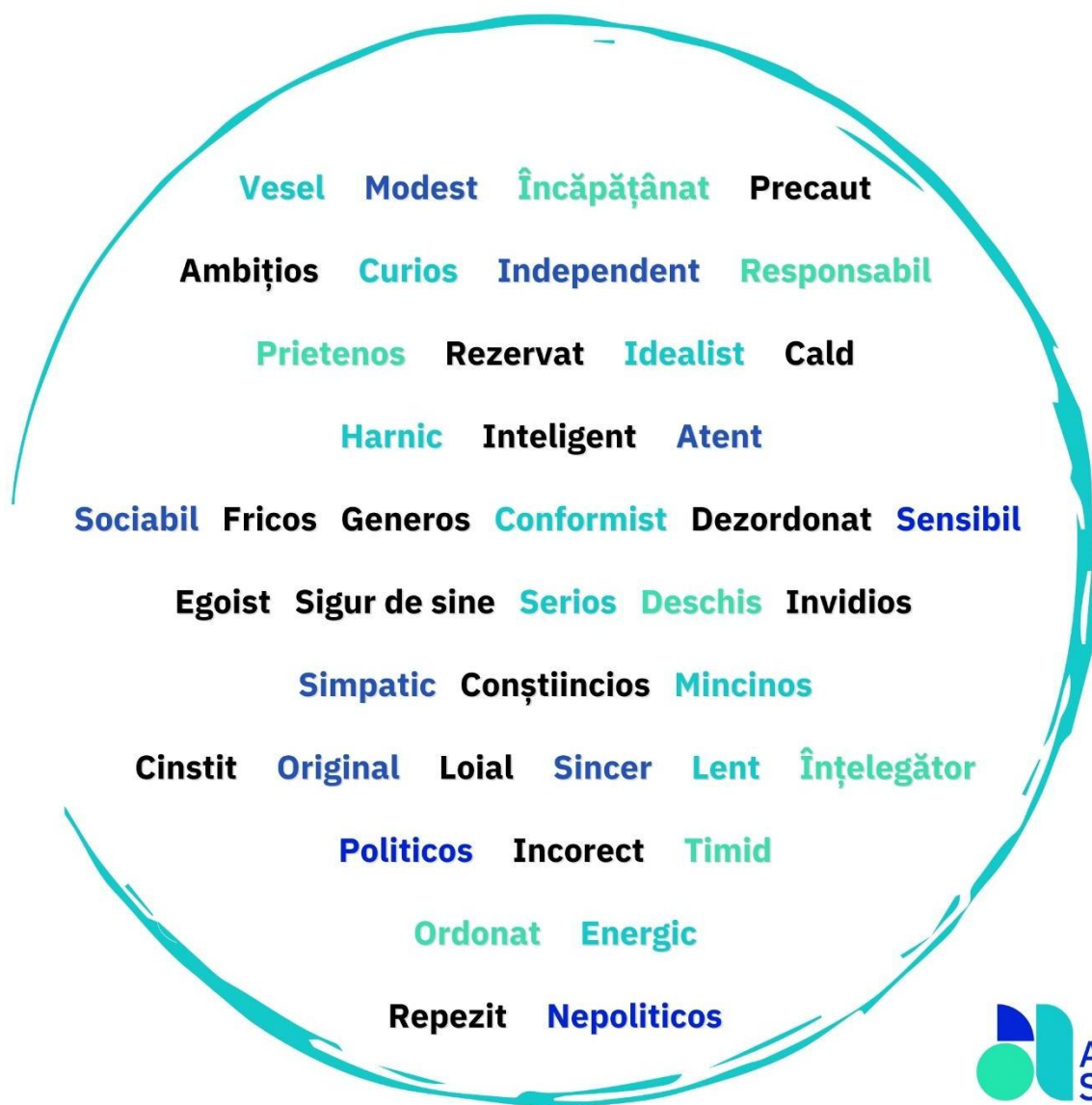
5.....

PERSONALITATEA ÎN ADJECTIVE

Obiectiv: Conștientizarea trăsăturilor dominante de personalitate, pentru a înțelege mai bine cum acestea influențează comportamentul și alegerile profesionale.

Sarcină de lucru: Alege, cât mai sincer posibil, adjective (trăsături) care te caracterizează și adjective (trăsături) pe care ți-ai dori să le ai. După ce le-ai selectat, notează alegerile în tabel.

Durata exercițiului: 10 minute

Trăsături pe care le am

[illegible]

Trăsături pe care aş vrea să le am

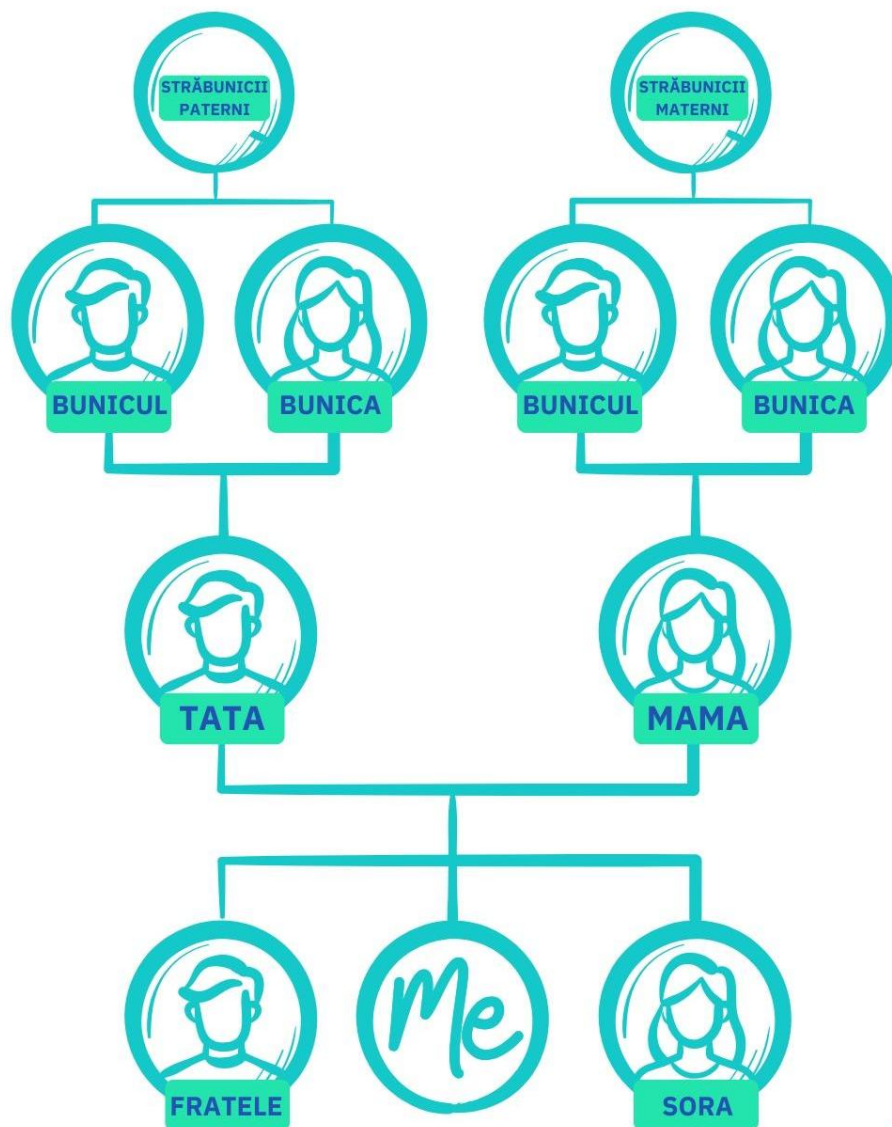
[illegible]

GENOGRAMA CARIERELOR DIN FAMILIA MEA

Obiectiv: Analiza influenței tradițiilor familiale și a modelului profesional al membrilor familiei asupra propriilor alegeri de carieră.

Sarcină de lucru: Identifică și notează în cercuri profesiile membrilor familiei tale. Observă dacă apar profesii similare în istoricul familiei.

Durata exercițiului: 10 minute

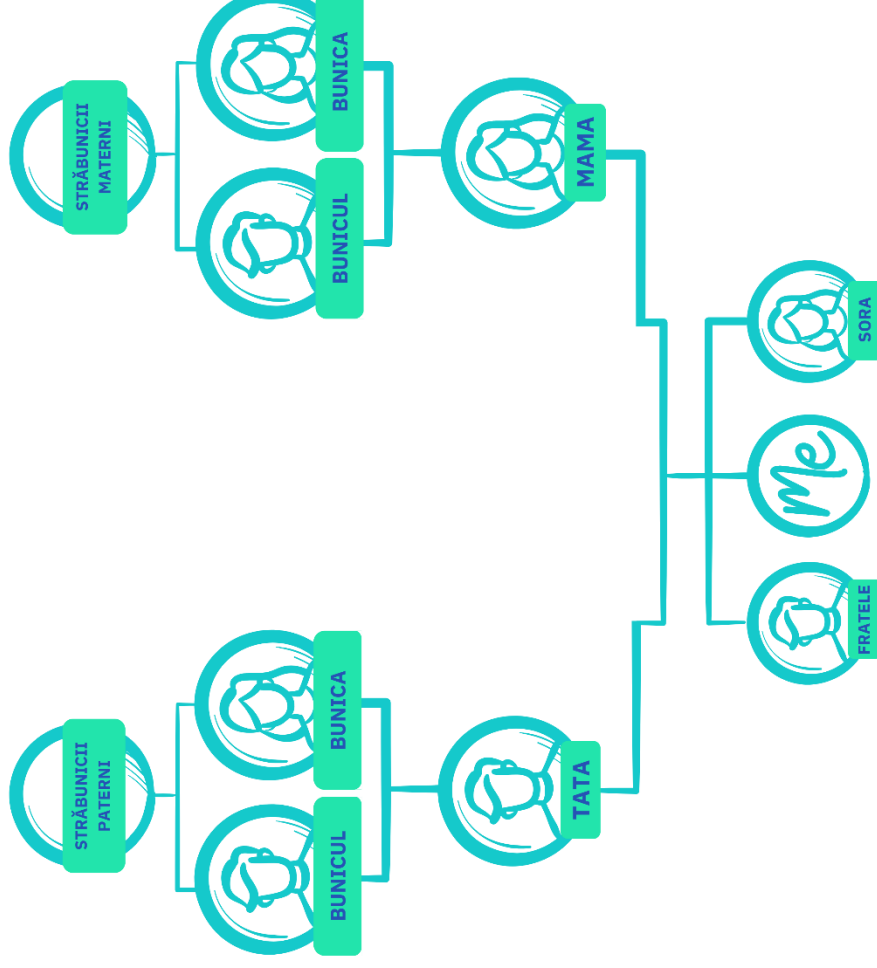

GENOGRAMA CARIERELOR DIN FAMILIA MEA

Obiectiv: Analiza influenței tradițiilor familiale și a modelului profesional al membrilor familiei asupra propriilor alegeri de carieră.

Sarcină de lucru: Identifică și notează în cercuri profesiile membrilor familiei tale. Observă dacă apar profesii similare în istoricul familiei.

Durata exercițiului: 10 minute

ACTIVITĂȚI DE VOLUNTARIAT

Obiectiv: Evaluarea experiențelor de voluntariat pentru a identifica competențele dezvoltate, interesele descoperite și potențialul lor de aplicare în cariera viitoare.

Sarcină de lucru: Alege din lista de mai jos activitățile de voluntariat în care te-ai implica.

Durata de lucru: 5 minute

Colectarea de deșeuri
(când mergi la plimbare)

Ajutarea persoanelor
vârstnice din comunitate

Activități de reciclare

Activități de mentorat
pentru copiii din cămine

Colectarea și donarea
hainelor celor în nevoie

Voluntar într-un adăpost
de animale

Voluntar într-un cămin de
bătrâni

Socializarea cu copiii din
cămine

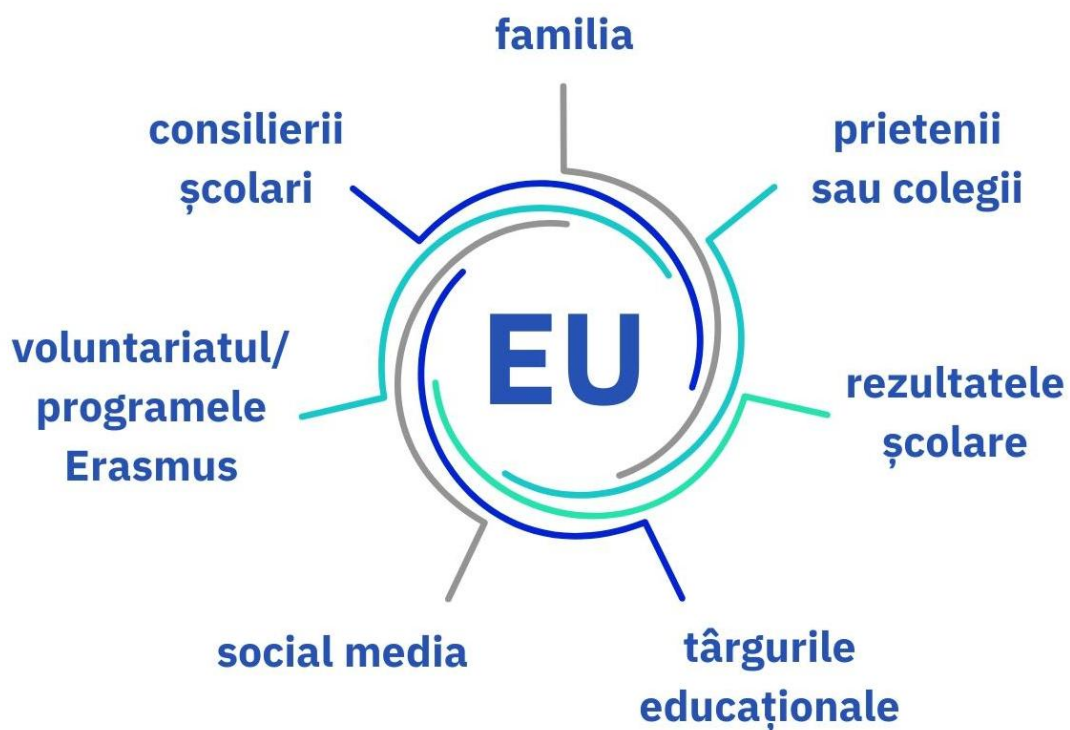
ALEGEREA CARIEREI

FACTORI CARE POT INFLUENȚA ALEGEREA CARIEREI

Obiectiv: Identificarea factorilor externi care pot influența traseul educațional și profesional.

Sarcină de lucru: Cine sau ce te-ar influența pe tine în alegerea viitoarei cariere? Subliniază cei mai importanți factori pentru tine în alegerea carierei.

Durata exercițiului: 5 minute

Alți factori pentru tine:

.....

MESERIILE DE AZI VERSUS MESERIILE DE MÂINE

Obiectiv: Înțelegerea dinamicii pieței muncii și a meseriilor care sunt în declin, pentru a evita alegerea unui domeniu cu perspective limitate.

Sarcină de lucru: Notează pentru fiecare profesie DA/ NU măsura în care ești de acord sau nu cu faptul că este una care va avea creștere puternică sau una care va dispărea în următorul deceniu.

Durata exercițiului: 15 minute

Se estimează că următoarele meserii vor dispărea în următorul deceniu. Ești de acord sau nu?	Se estimează că următoarele meserii vor înregistra cea mai mare creștere în următorul deceniu. Ești de acord sau nu?
<ul style="list-style-type: none">- Funcționarii serviciilor poștale- Casieri bancari și funcționarii afiliați- Operatori introducere date- Asistenți administrativi și secretari executivi- Tipografi si meseriile conexe- Contabili și operatori salarizare- Gestionari depozite- Însoțitori transport- Comis-voiajori și vânzători de ziare- Designeri grafici- Inspectori, evaluatori și investigatori de daune- Funcționari juridici- Grefieri- Operatori telemarketing	<ul style="list-style-type: none">- Specialiști în big data- Ingineri FinTech- Specialiști în inteligență artificială și învățare automată- Dezvoltatori de software și aplicații- Specialiști în managementul securității- Specialiști în stocare de date- Specialiști în vehicule autonome si electrice-Designeri UI și UX-Șoferi de camioane ușoare sau servicii de livrare- Specialiști în internet- Analști de date și oameni de știință- Ingineri de mediu- Analști în securitatea informațiilor- Ingineri DevOps- Ingineri în energie regenerabilă
Sursa: The Future of Jobs Report 2025, World Economic Forum	

ABILITĂȚILE CHEIE NECESARE MESERIILOR VIITORULUI (BROWER, 2021)

Obiectiv: Identificarea competențelor esențiale pentru succesul profesional în contextul meseriilor viitorului și planificarea dezvoltării acestora.

Sarcină de lucru: Tu câte ai? Ce ți-ar plăcea să dezvolti mai mult? Ai alte sugestii? Notează abilitățile pe care le ai și cele pe care dorești să le dezvolti.

Durata exercițiului: 10 minute

Abilități pe care le posed:

.....

Abilități pe care mi-ar plăcea să le posed:

.....

Alte sugestii:

.....

NEVOILE ȘI TENDINȚELE PIEȚEI MUNCII ÎN VIITOR (INACO, 2022)

Obiectiv: Familiarizarea cu schimbările anticipate pe piața muncii pentru a alinia planurile de carieră la tendințele și cerințele viitorului

Sarcină de lucru: Bifează în dreptul următoarelor afirmații care crezi că vor fi cele mai importante modificări în tendințele pieței muncii până în 2030.

Durata exercițiului: 10 minute

☐	Nevoia de a reduce timpul petrecut la muncă
☐	Nevoia de a flexibiliza programul de muncă
☐	Nevoia de a crește nivelul de satisfacție la locul de muncă
☐	Nevoia de a reduce costurile
☐	Nevoia de a produce mai rapid
☐	Nevoia de a face produsele mai ușor de utilizat
☐	Nevoia de a îmbunătăți siguranța și flexibilitatea produselor și a serviciilor
☐	Nevoia de a micșora impactul nefast asupra mediului

JOBURI VERZI ALE VIITORULUI (INACO, 2022)

Obiectiv: Să explorezi oportunitățile oferite de joburile verzi, pentru a contribui la sustenabilitate și a intra într-un domeniu în creștere.

Sarcină: Imaginează-ți care dintre următoarele profesii ți s-ar potrivi și marchează-le.

Durata exercițiului: 10 minute

- **Fermier urban** (cultivă plante pe verticală folosind acoperișuri, terase sau balcoane)
- **Designer verde** (creează haine din materiale reciclabile, obiecte de design interior din materiale reutilizabile, opere de artă din deșeuri)
- **Inginer și tehnician în energie din valuri**
- **Consultant în sustenabilitate** (reducerea emisiilor de carbon, gestionarea deșeurilor și reciclare, tratarea apelor uzate, transport fără combustibili fosili)
- **Constructor de case ecologice** (construiește case prietenoase cu mediul)
- **Cercetător de mediu** (studiază, evaluează și prognozează impactul creșterii temperaturilor sau al poluării asupra mediului)
- **Tehnician biogaz** (lucrează cu gazul emis de plante)
- **Avocat de mediu**
- **Instalator de panouri solare fotovoltaice**
- **Specialist în turbine eoliene**
- **Tehnician hidroenergie / hidrocentrală**
- **Inginer și designer de materiale plastice regenerabile**
- **Inginer de mediu**

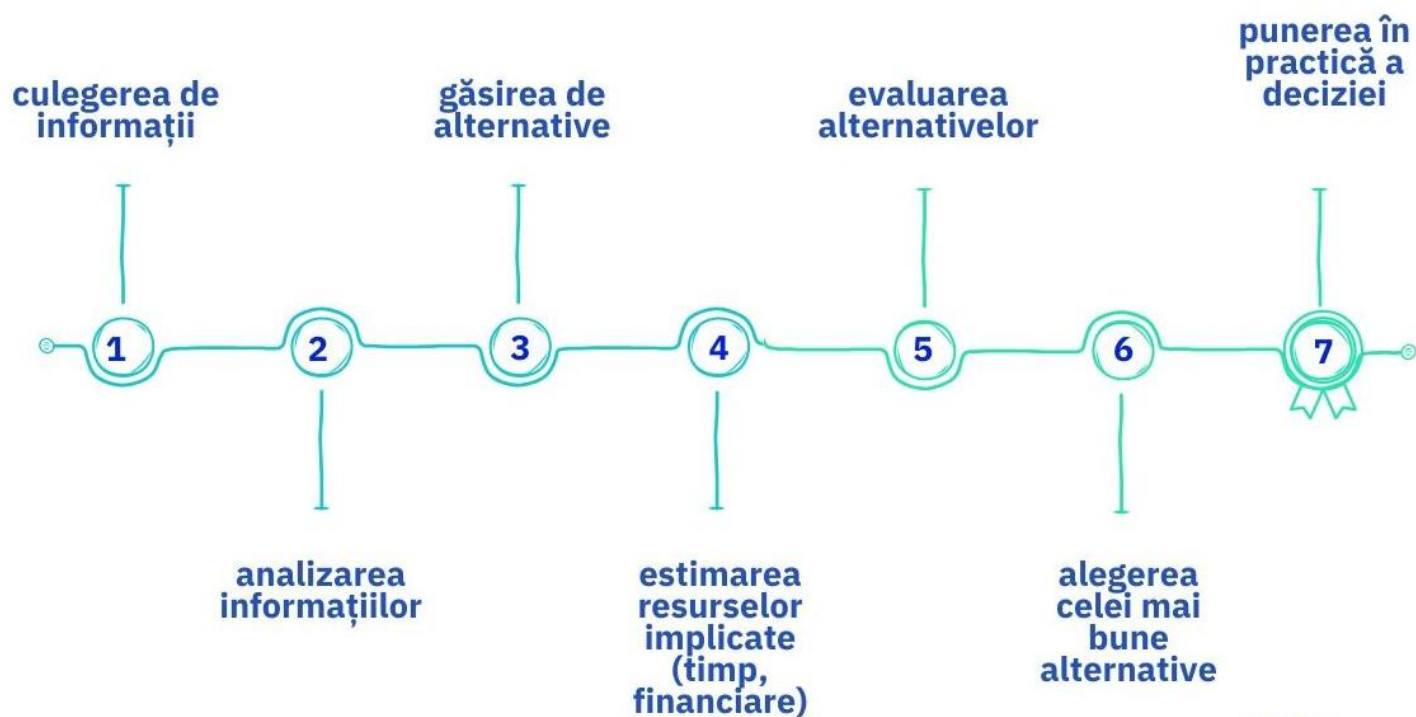

CUM IAU O DECIZIE?

Obiectiv: Învățarea unui proces structurat de luare a deciziilor pentru a face alegeri educaționale și profesionale mai eficiente și bine fundamentate.

Sarcină de lucru: Urmărește pașii luării unei decizii.

Durata exercițiului: 10 minute

UNDE SUNT ACUM? UNDE VOI FI PESTE TREI ANI?

Obiectiv: Stabilirea unei perspective clare asupra stadiului actual al dezvoltării personale și profesionale și definirea unor obiective realiste pentru următorii trei ani.

Sarcină de lucru: Educația este un drum care urcă treaptă cu treaptă, pe scara timpului spre profesia ta de vis. Notează pe fiecare dintre trepte unde ești acum, care sunt rezultatele tale școlare și extrașcolare cele mai bune și unde te vezi peste 3 ani, la ce liceu și ce specializare și cel mai important, cum vei ajunge acolo.

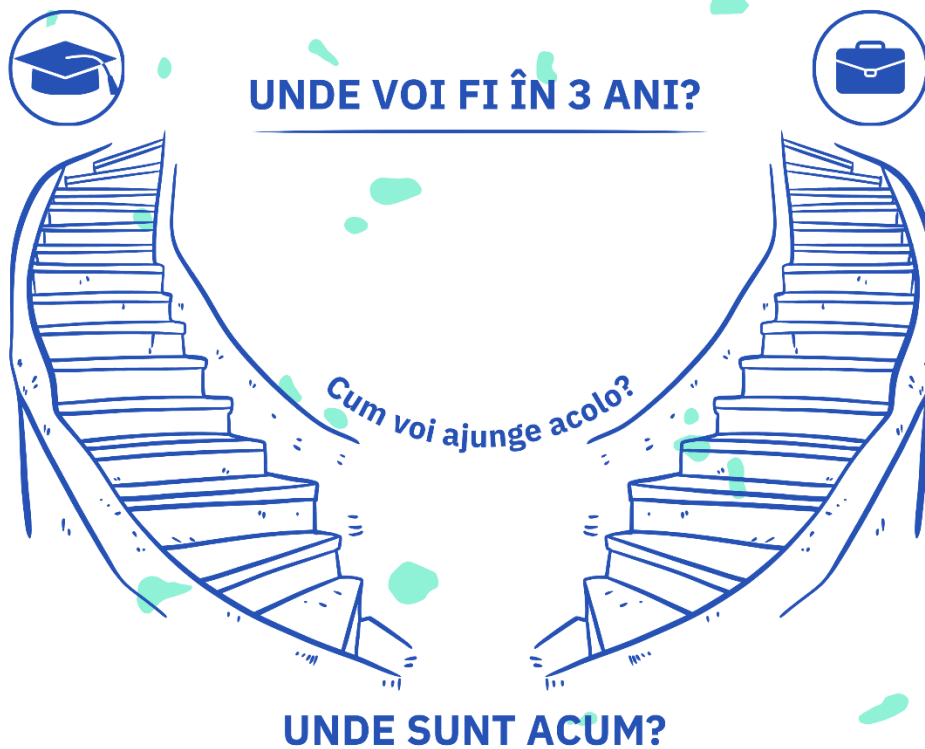
Durata exercițiului: 10 minute

Ce liceu?

Ce job mi-ar plăcea?

Ce domeniu de studiu?

Ce ar trebui să fac ca să
ajung acolo?

Rezultate școlare

Rezultate extracuriculare

PROFILUL MEU DE CARIERĂ

Obiectiv: Crearea unui profil personalizat de carieră care să includă punctele tari, interesele, valorile, resursele necesare și un plan concret pentru atingerea obiectivelor profesionale.

Sarcină de lucru: Completează pașii profilului tău de carieră folosind toate informațiile pe care le-ai aflat despre tine până acum din exercițiile anterioare.

Durata exercițiului: 30 de minute

1. Cine sunt eu?

- Punctele mele tari

- Ce pot face?

- Ce îmi place să fac?

2. Care sunt interesele mele? (top 3)

-
-
-

3. Care sunt valorile mele? (top 5)

- -
 -
 -
 -
-

4. Unde sunt acum?

Unde voi fi peste 3 ani?

5. Cine sau ce mă poate influența în alegerea traseului educațional?

Întrebări reflexive:

6. Ce alternative am?

7. De ce resurse am nevoie? (timp, cognitive, financiare)

8. Identificarea eventualelor obstacole - Cum le-aș putea depăși?

9. Ce pot face concret pentru atingerea obiectivului meu?

Anexă

CHESTIONARUL INTERESELOR PROFESIONALE (după Holland)

Potrivit teoriei lui Holland, există șase tipuri psihologice – realist, investigativ, artistic, social, întreprinzător, convențional, respectiv și șase tipuri de medii ocupaționale care le corespund acestor tipuri.

Tipurile psihologice sunt date de preferințele pe care le au oamenii pentru anumite activități, iar preferințele dominante determină introducerea lor într-un anumit tip (Klein, 2001, pp. 354-357; Lițoiu, 2000, pp. 36-40; Vitalia, 2009, pp. 101-108; Zlate, 2004, pp. 357-362;).

<p>Realist:</p> <ul style="list-style-type: none">- se raportează obiectiv la mediu- îi plac activitățile fizice- posedă o organizare motorie bună- este masculin, agresiv, materialist, stabil emoțional, conformist, lipsit de intuiție- nu dispune de abilități verbale și de relaționare- preferă problemele concrete- nu-i plac activitățile educaționale și sociale <p>Caracteristicile mediului ocupațional</p> <ul style="list-style-type: none">- activități manuale, concrete, motorii- activități ce presupun îndemânare, forță fizică, aptitudini tehnice, dexteritate și coordonare manuală <p>Posibilități de carieră</p> <p>mecanic, arheolog, inginer, măcelar, tâmplar, tehnician dentar, electrician, fermier, pădurar, pompier, bijutier, optician, marinar, instalator, polițist, soră medicală, constructor, pilot de avion, operator PC, proiectant, bucătar</p>	<p>Investigativ:</p> <ul style="list-style-type: none">- se raportează la mediu într-o manieră teoretică, investigativă- gândește problemele, încearcă să înțeleagă cauzalitatea și interdependența lor- este preocupat de abstract, de concept, de problemele ambigue, logice- este introvert, nesociabil, studios, perseverent, critic și prudent- îi displac activitățile sociale, persuasive, reflective <p>Caracteristicile mediului ocupațional</p> <ul style="list-style-type: none">- activități teoretice, abstracte, ce presupun gândire, raționamente, imaginație- activități în care performanțele sunt condiționate de inteligență și creativitate personală- activități ce presupun competențe științifice și matematice <p>Posibilități de carieră</p> <p>antropolog, biolog, chimist, inginer, economist, geograf, geolog, farmacist, psiholog, statistician, stomatolog, consultant management, matematician, informatician</p>
<p>Artistic:</p> <ul style="list-style-type: none">- preferă relaționarea personală indirectă, printr-o autoexprimare proprie mediului artistic- este sensibil, flexibil, introspectiv, emotiv, nepractic- își folosește imaginația ca formă de exprimare de sine- nu-i plac regulile- îi displac activitățile ordonate, sistematizate, administrative, de afaceri	<p>Social:</p> <ul style="list-style-type: none">- este orientat social, idealist, altruist și abil în relaționarea cu oamenii și în manipularea lor- preferă lucrurile sigure- are abilități verbale și de relaționare- este călduros și grijuliu cu alții- îi displac activitățile manuale, tehnice

<p>Caracteristicile mediului ocupațional</p> <ul style="list-style-type: none"> - activități nestructurate, cu puține reguli care să-i permită expresivitatea artistică, folosirea intuiției, emoțiilor - activități care să favorizeze creativitatea și contactul cu propriile sentimente - activități ce presupun competențe în domeniul muzical, lingvistic, al artelor plastice, literar, muzică, dans, grafică <p>Posibilități de carieră</p> <p>actor, designer, arhitect, peisagist, dansator, profesor de teatru/de limbi străine, grafician, jurnalist, fotograf, scriitor</p>	<p>Caracteristicile mediului ocupațional</p> <ul style="list-style-type: none"> - activități care implică informarea, pregătirea, dezvoltarea, grija pentru alte persoane - activități ce presupun interacțiuni sociale frecvente, diverse, dar și uzură emoțională - activități ce necesită competențe în stabilirea unei bune relaționări cu alte persoane <p>Posibilități de carieră</p> <p>profesor, psiholog, consilier, detectiv, dietecian, sociolog, asistent social, fizioterapeut, consultant resurse umane, psihopedagog, logoped, preot</p>
<p>Întreprinzător:</p> <ul style="list-style-type: none"> - este interesat de contactul cu ceilalți, dar în scopul conducerii și convingerii acestora pentru a-și atinge propriile scopuri - este entuziast, aventurier, impulsiv, dominant - preferă acțiunea în locul gândirii - este ahtiat după roluri de lider - este motivat de putere și recunoaștere socială - îi displac activitățile teoretice, bazate pe gândirea abstractă <p>Caracteristicile mediului ocupațional</p> <ul style="list-style-type: none"> - activități care solicită sprijinul altora în folos propriu - activități care implică planificarea, coordonarea acțiunilor altor persoane - activități ce presupun competențe de lider, de persuasiune, de relaționare interpersonală <p>Posibilități de carieră</p> <p>director de publicitate, vânzător de automobile, barman, administrator, manager, agent de asigurări, jurnalist, avocat, procuror, specialist relații publice, broker, agent de turism</p>	<p>Convențional:</p> <ul style="list-style-type: none"> - posedă o structură verbală și comportamentală formală, conformistă - contează securitatea și dependența - preferă claritatea și deținerea controlului, dar nu prea se folosește de imaginație - este îngrijit, sociabil, conservator, de obicei, practic și eficient - preferă să îndeplinească rolul de subordonat - nu-i plac activitățile nestructurate, nesistematizate și artistice <p>Caracteristicile mediului ocupațional</p> <ul style="list-style-type: none"> - activități ce presupun procesări repetitive, prescrise de proceduri și algoritmi - activități care implică manipulări ale datelor, cifrelor și medii profesionale relativ stabile - activități ce necesită competențe numerice, abilități în utilizarea echipamentelor de birou, a materialelor <p>Posibilități de carieră</p> <p>administrator, funcționar în bănci, contabil, finanțist, bibliotecar, operator PC, grefier, economist, notar, casier, recepționar, vânzător, ospătar</p>

Surse:

- Klein, M. M. (2001). Career Orientation Where? (pp. 339-370) in Zlate, M. (coordinator). Psychology at the Crossroads of the Millenniums. Iași: Polirom
- Lițoiu, N. (2020). Counseling and Career Guidance. Guide for High Schools. Bucharest: Ministry of Education and Research, Management Unit for Externally Funded Projects
- Vitalia, I. L. (2009). Career Approach and Development. Theoretical and Practical Elements. Craiova: Universitaria
- Zlate, M. (2004). Career and Career Management (pp. 349-391) in Treatise on Organizational-Managerial Psychology (vol. I). Iași: Polirom
- <https://inaco.ro/wp-content/uploads/2022/09/GMV-5.pdf>
- <https://www.weforum.org/publications/the-future-of-jobs-report-2025>
- <https://www.forbes.com/sites/tracybrower/2021/02/14/the-future-of-work-will-dem-and-these-8-new-skills/?sh=23194e0b22e6>